

ЌЕ СЕ ДЕВАЛВИРА ЛИ МАКЕДОНСКИОТ ПАТРИОТИЗАМ НАСПРОТИ АЛБАНСКИОТ ТЕРОРИЗАМ?

Пет години понастаните во 2001 година, надлежните институции сè уште не одговориле на прашањето што точно ни се случуваше таа кобна година. Дали стануваше збор за меѓуетнички судир, граѓанска војна, воен конфликт или, пак... Сепак, што и да се случуваше, Македонија беше завиена во црнина. Настаните завршија така како што завршија, го потпишавме Рамковниот договор, припадниците на ОНА, сега членови на ДУИ, ги амнестиравме и ги внесовме во Собранието. Им дадовме сè што побараа, но тие сè уште бараат уште нешто... Сега, по секоја цена, се обидуваат да го протуркаат и законот за изедначување на припадниците на ОНА и на АРМ, а прашањето е врз која основа ги темелат овие свои барања, кога едните се бореа за територии, а другите за одбрана на татковината.

На сцена е мозокот на бомбашките напади во Кичево, идејниот творец на УЧК, член на ДУИ, Фазли Велиу. Откако

■ Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

не успеа да ги убеди останатите сопартитици да ги бојкотираат парламентарните избори ако не се донесе овој закон, сега тој се заканува со бојкот на собраниските клубови. Велиу најави дека ќе собира пари, но не за нова војна, туку за борците на ОНА и за нивните семејства, а од албанската дијаспора побаратие повторно да и веруваат на ДУИ и да испраќаат пари до Здружението на воените ветерани, како единствен наследник на фондацијата "Лирја комбтаре". Одлуката на Велиу следува откако Ахмети

и Бучковски се договорија дека пензиите за семејствата на жртвите и на инвалидите на ОНА не се приоритет за Владата, за што премиерот изјави:

"Разговараме и за законот за борците на ОНА, но тоа засега не е на агендата на Владата, бидејќи имаме други приоритети. Не очекувам до крајот на овој парламентарен состав во Собранието да дојде каков било закон кој би ги опфатил не само поранешните припадници на ОНА, туку и сите жртви, пред сè, цивилните кои настрадаа во конфликтот во 2001 година".

Иако Ахмети гарантирал дека ДУИ нема да ги бојкотира изборите, сепак оваа партија во Владата веќе доставила Предлог-закон за регулирање на статусот на семејствата на загиналите и на инвалидите во конфликтот во 2001 година. За да помине законот кај коалиционите партнери, никаде не се спомнува дека се работи за припадници на ОНА, туку за "Албанци кои настрадаа во 2001 година".

Сепак, во вакви услови се поставува и едно друго пра-

шање? Можно ли е Велиу со себе да повлече поголем дел од пратениците на ДУИ и со нивниот бојкот во Собранието да се предизвика политичка криза. Иако Бучковски и Ахмети се договорија дека приоритет на оваа Влада не е овој закон и дека тој нема да биде усвоен во овој пратенички мандат, кај нас искуството покажа дека уцените и заканите се посилен од законите, па ништо чудно ако во интерес на коалицијата се изедначат правата на припадниците на ОНА со тие на АРМ.

ФАЗЛИ ВЕЛИУ СЕ ЗАКАНУВА СО БОЈКОТ НА СОБРАНИЕТО

"Нема да одам на пленарните седници, бидејќи врвот на ДУИ не успеа да се избори институционално да го реши проблемот. Семејствата на загиналите и инвалидите не можат повеќе да чекаат, а јас како претседател на Здружението на ветерани од 2001 година имам морална обврска да им помогнам. Не знам дали ќе ги бојкотираат и други пратеници, но има најава дека некои министри, во знак на револт, ќе ја бојкотираат работата на Владата", вели Фазли Велиу.

Ако наскоро, како што објаснува тој, не се обезбедат пари за пензии ќе се загрози опстанокот на Здружението. Велиу посочува дека нема да ги остави на цедило семејствата, а пари ќе обезбеди преку жиро-сметка на која ќе можат да дозираат Албанците. Тој не ја исклучува можноста семејствата на припадниците на ОНА да протестираат иако, како што кажува, ги убедува дека тоа не е добра одлука.

Координаторот на ДУИ, Рафиз Алити, вели оти сите пратеници го застапуваат ставот дека треба да се донесе таков закон, но Централното претседателство ќе реши дали ќе го бојкотираат Собранието.

* * *

П.С. Оваа изјава на господинот Велиу е од 14 февруари, објавена во дневниот печат. И покрај настојувањата на Редакцијата да ги коментира ваквите ставови, до печатењето на неделникот, и покрај ветувањето дека ќе го каже својот став, не добивме никаков негов коментар.

Врз која основа Фазли Велиу го темели своето барање за изедначување на правата на борците од ОНА и од АРМ, кога едните се бореа за територии, а другите за одбрана на татковината?

Можно ли е Велиу со себе да повлече поголем дел од пратениците на ДУИ и со нивниот бојкот во Собранието да предизвика политичка криза? Иако Бучковски и Ахмети се договорија дека приоритет на оваа Влада не е овој закон и дека тој нема да биде усвоен во овој пратенички мандат, кај нас искуството покажа дека уцените и заканите се посилен од законите, па ништо чудно ако во интерес на коалицијата се изедначат правата на ОНА и на АРМ.

"ПЕНЗИИ" ЗА ОНИЕ КОИ П

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ДОМ БЕНЕФИЦИИТЕ ЌЕ ГО УРНАТ ЕТИЧКИОТ СИСТЕМ

Барањето за изедначување на третманот на припадниците на ОНА и на АРМ од периодот на воениот конфликт во 2001 година е неприфатливо. Тие беа спротивставени воени формации - едните ја напаѓаа државата и се бореа за насилна промена на нејзиниот поредок, а другите ја бранеа и по цена на живот. Еднаквото вреднување на активностите на едните и на другите би довело до целосна девалвација на поимите патриотизам и одбрана на државата. Тие се битни поими и за големи држави како САД, а камоли за земји како Македонија. Треба да имаме разбирање за човечките страдања и за болката на најблиските поради загуба или повреда на сакан чо-

век. Човечката болка нема ниту етничка, ниту верска, ниту политичка боја. Поаѓајќи од определбата дека ќе продолжиме да живееме заедно, се донесе одлука за амнестија од гонење и казна на сите припадници на ОНА, освен на оние кои се огрешиле со злосторства против човештвото. Денес, според законите, во Македонија сите граѓани имаат еднакви граѓански и социјални права (друго е колку тие се почитуваат и тоа е прашање на лошо функционирање на власта). Но, евентуалното обезбедување бенефиции и награди за оние кои употребиле насилство, би значело рушење на етичкиот систем за добро и за лошо и погубно би се одразило за иднината на земјата и генерациите кои доаѓаат.

За мене лично барањето е дури и непристојно во ситуација кога случаите кои се подведуваат под злосторства против човештвото не се ни отворени, а камоли завршени со правична разрешница. Најавата, пак, дека негативниот одговор на ова барање би бил причина за бојкот на изборите, е уште една потврда дека кај нас насилството и уцените сè уште се појаки од законите и демократските процедури. Ова треба само да нè зајакне во определбата да изградиме држава и општество во кое законите ќе важат подеднакво за сите.

СПАСОЈА ИЛИЕВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА РАНЕТИТЕ И ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВОТА НА ЗАГИНАТИТЕ ПРИПАДНИЦИ НА ВООРУЖЕНИТЕ СИЛИ НА МАКЕДОНИЈА - ХЕРОИ НА МАКЕДОНИЈА - ЖРТВИ НА АЛБАНСКИОТ ТЕРОРИЗАМ

НЕОПРАВДАНИ ПРАВА ЗА ТЕРОРИСТИТЕ

Во 2001 година имаше вооружен конфликт меѓу припадниците на македонските легитимни вооружени сили, кои беа нападнати од терористичката формација ОНА. Оваа групација на платена војска работеше на уривање на македонскиот суверенитет и територијален интегритет, подмолно и од заседа ги напаѓаа македонските вооружени сили. Од тенденцијата и активностите на терористите се гледаше дека дејствуваат со цел да убијат што повеќе припадници на вооружените сили на Македонија и територијално да ја расцепат...

Но, војната заврши така како што заврши... терористите подмолно убија 78 припадници на АРМ и на МВР, 15 цивили... Малтретираа невини граѓани и буквално ги нарушија сите правила на војување, правеа злосторства против човештвото, геноцид и рушење на јавниот поредок. Бројот на загиналите терористи никогаш не е спомнат... се прашуваме зошто?

Но, политички неоправданите околности си го направија своето... врвот на командата и организацијата на терористичката ОНА влезе во Собранието на Македонија како ДУИ, со никаква и временски ограничена политичка платформа "спроведување на Рамковниот договор".

Сега кога Рамковниот договор речиси е остварен, ДУИ ја губи целта на постоење. Користејќи ја слабоста на СДСМ, ДУИ сега бара неоправдани, неосновани и неспроведливи права за терористите. Доколку (недај Боже) правата на припадниците на ОНА се прифатат и се изедначат со правата на вооружените сили на Македонија, тогаш нашата држава ќе стане прва во светот која признава права на терористи, кои убиваа припадници на АРМ и на МВР, убиваа цивили и правеа вандалски дела. Ние предлагаме: кога Соединетите Американски Држави ќе им дадат права на семејствата на терористите кои ги урнаа авионите врз Светскиот бизнис центар, тогаш и Македонија да им даде права на терористите на ОНА.

УКАА ВО МАКЕДОНИЈА!

ПАВЛЕ ТРАЈАНОВ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ДЕМОКРАТСКИ СОЈУЗ

НАРОДОТ НЕ ИМ ПРОСТУВА НА "БОРЦИТЕ ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА"!

Барањата на ДУИ за згрижување на припадниците на паравоената УЧК (ОНА) се сосема логична последица по потпишувањето на охридскиот Рамковен договор, со кој се призна практично пораз, како и со влегувањето на терористите во Владата на Република Македонија. СДСМ може да им обезбеди "пензии" на оние кои пукаа во Македонија, може да ги изедначи со бранителите на Македонија, може да направи сè за да се одржи уште неколку месеци на власт, но од

сè тоа штетите за државава ќе бидат огромни, постојано ќе ни се рециклира кризата, и постојано ќе имаме нови кризи (Арачиново, Кондово итн.) и нови борци за човекови права. Припадниците на УЧК (ОНА), со терористички акции, ги убиваа припадниците на полицијата и на Армијата (на подмолен и ѕверски начин), киднапираа не-

вини граѓани, силуваа, палеа цркви, манастири и куќи, и по тие злосторства, наместо да одговараат, ДУИ за нив бара обештетување, згрижување на државна сметка или преведено на обичен јазик, даночните обврзници да плаќаат и за нив. Терористите предводени од Али Ахмети се бореа за територии, тие се бореа за големо Косово, за голема Албанија, на нив тој им ветуваше работа и долари во новата држава. Во меѓувреме, Али Ахмети од терорист стана "борец за човекови права", а ги заборава ветувањата. Албанците и сите граѓани на Македонија ја плаќаат цената на стратезите за "големи држави". Воениот конфликт ја врати Македонија 20 години назад, затоа треба јасно да им се каже на оние кои пред парламентарните избори сакаат да печалат поени на националистичка карта, доста беше. Инаку, политиката на постојано попуштање пред барањата на коалициониот партнер (ДУИ), СДСМ ќе ја плати цената со целосно распаѓање и губење на парламентарните избори. Можеби последица од војната ќе биде и распаѓањето на СДСМ. Потезите на Црвенковски и на Бучковски сепак се кусогледи, народот не заборава и не простува, кога е во прашање иднината на Македонија.

ХИСНИ ШАКИРИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА НОВИ ДЕМОКРАТСКИ СИЛИ

ПАРТИИТЕ ДА НЕ ПРАВАТ МАРКЕТИНГ

Хисни Шакири, претседател на Нови демократски сили, смета дека е потребен таков закон за партиите да не прават предизборен маркетинг за тоа прашање.

ЗАКОН ЗА ОБЕШТЕТУВАЊЕ НА ШТЕТИТЕ ОД ОНА

Заменик-претседателот на ДПА, Мендух Тачи, изјави дека е чисто лицемерство најавата на ДУИ дека пред изборите ќе го протурка законот за припадниците на ОНА. Тој смета дека не е потребен закон за припадници на ОНА, бидејќи во 2001 година кај Албанците немало херои, туку само жртви. Потребна е ресоцијализација за инвалидите од 2001 година и обештетување за урнатите и оштетени куќи. Треба да се донесе закон кој ќе ги обештети сите поради штетата која ја направија ДУИ и челниците на ОНА.

СИЛВАНА БОНЕВА, КООРДИНАТОР НА ВМРО-ДПМНЕ

ДРЖАВАТА ДА ИМ СЕ ИЗВИНИ НА БРАНИТЕЛИТЕ

Најновото барање на ДУИ за изедначување на борците на ОНА и бранителите на РМ во конфликтот од 2001 година, за ВМРО-ДПМНЕ е апсолутно неприфатливо. Лично сметам дека е неопходно конечно да се дефинира што се случи во 2001 година, за да бидат појасни многу нешта во државата. Треба да и се погледне на реалноста в очи, да се престане со бегање од вистината или со нејзино заборавање. Треба да се даде одговор на повеќе прашања: Што беше тој конфликт? Дали имавме агресија од надвор? Дали имавме војна? Кои беа двете завојувани страни? Дали имаше борба за човекови права? Кога ќе добиеме одговор, верувам дека главна грижа на државата освен санирањето на урнатините, ресоцијализацијата на вклучените во конфликтот, ќе биде посветување на долготрпното посебно внимание на бранителите и на нивните семејства, посебната грижа за нивното изгубено физичко и психичко здравје и грижата за подобрување на економската состојба во која се наоѓаат. Државата прво треба да им се извини на бранителите за сегашниот недостоинствен однос и да ги преземе сите мерки со кои ќе се одолжи кон нив и нивните семејства, затоа што тогаш кога беше најтешко тие ги оставија своите семејства, работата, бизнисот, не жалејќи ги животите го исполнија долгот кон татковината, го бранеа територијалниот суверенитет, интегритетот и уставниот поредок на РМ.

